

Az előfizetés ára:

1 egész évre . . . . . 8 fr
 1 fél évre . . . . . 4 frt
 1 negyed évre . . . . . 2 frt
 Kérjegyzőknek és néptanítóknak
 egész évre 6 frt., fél évre 3 frt
 Egyes szám ára 10 kr.

Előfizethetni és egyes lappéldá-
 nyokat venni lehet a kiadóhiva-
 talban. Traubb. és társa, Valentin
 Károly, Böhm M., Luzsovics L.
 Veidinger N.

üzletében és a fődohánytőzsze-
 n.
A hirdetések ára:
 Mindenkor árjegyzék szerint.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 k.
 Nyilvánterben egy sor . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu lap.

Hirdetéseket elfogad: Külföldön
 Bareck J. és Társa Erfurtban
 Haasenstein és Vogler, Steiner A.
 Hamburgban, Daube G. L., Kno'
 Ignácz Frankfurtban, Oppelik A.
 Schalek Henrik, Mosse Rudolf
 Bécsben. Magyarországon: Neu
 Berger és Braun, Goldberger A.
 V., Lang Lipót, Schwarcz Gyula
 Somogyi K. „Első magyar nemzet
 közli irodá”-ja Budapesten, kiadó
 hivatalunk és Janovszky H. király-
 utczában levő hirdetések felvéte
 irodája Pécssett.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztőség: Király-utca 20. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok
 nem adatnak vissza.

Bekscics Gusztáv felolvasása.

Mikor e sorok napfényre kerülnek, alig egy pár óra választ el bennünket azon felolvasástól, melyet Bekscics Gusztáv országgyűlési képviselő a magyar nemzetiség terjesztése érdekében tollal és szóval már régen megindított és fáradhatatlan buzgalommal folytatott agitationalis törekvéseinek előmozdítása céljából nálunk a Hattyu termében tartani fog.

E felolvasást Pécs városának prestige-ére nézve nagy jelentőségűnek tartjuk.

Először mindaz, a mi eddig történt, világosan mutatja, hogy Pécs a magyar nemzetiség terjesztése érdekében megalakítandó egyesület központjává van kiszemelve és ennek folytán azon kitüntetésben részesül itt Dunántul, mely érte Kolozsvárt Erdélyben, Nyitrát és Eperjest a felvidéken. Természetes azonban, hogy egyuttal azon fontos szerep is jut osztályrészeül, melyet a most említett városok oly rövid idejű működésük alatt is oly fényesen és oly hazafias módon betöltöttek.

E szerint tehát ez egyesület iránt érdeklődők közérzüllete és mint magyar, ki ne érdeklődnék ez iránt? Pécsre, mint fő szerepvivőre veti tekintetét és

már előlegesen megállapodik abban, hogy a fellépés elsőbbségének tekintélye a Dunántul Pécsset illeti.

Ennek folytán másodsor nagy jelentőségű e felolvasás Pécsre nézve különösen azért, mert kétségtelen, hogy a dunántuli magyar művelődési egyesületnek ha nem is léte — mert nélkülünk is megalkotható az — de mindenesetre a hazafias tendenciához mért sikeres működése és felvirágzása attól fog függni, hogy Pécs mily erős, mily tevékenységet fejt ki e téren és mily példát mutat a dunántuli műveltségnek központja a többi mellette, de nem felette sorakozó testvérvárosoknak.

Ha tehát Pécs megragadja a neki kínálkozó alkalmat és azon szellemi és anyagi erővel, mely rendelkezésére áll és melyek tekintetében egyetlen egy dunántuli város sem versenyezhet vele, megalkotja a város multjához és jelenéhez mért hazafisággal és a szóban levő ügy jövőjéhez mért erélyvel és gyorsasággal a dunántuli magyar közművelődési egyesületet: akkor ezen, a magyar nemzetiség érdekeinek áldozott mag a hazafiságnak oly terebélyes fájává nőheti ki magát, mely gyümöleseivel nemcsak a Dráva

baloldali vidékein lakó idegen ajkúkat fogja táplálhatni, de kiterjesztheti ágait és átviheti gyümöleseit a Drávántul azon vidékeire is, hol most a tösgyökeres magyar reformatus közösségekben a magyar nyelv tanítása el van tiltva; oda tehát, a hol egykoron Corvinok és Zrinyiek terjesztették és ápolták a magyarság geniuszát — Slavonia magyar közösségeibe.

Egyuttal pedig városunk legalább részben visszanyeri azon koszorút, melyet az idők és sulyos körülmények Nagy Lajos kora óta letéptek róla.

Hogy Pécs a magyar közművelődési egyesület ügye iránt közönyös maradjon, annak ugy a városra, mint a tervben levő egyesületre vonatkozó következményeiről szólni sem kívánunk. Nem pedig azért, mert ezt moráliter lehetetlennek tartjuk.

Lehetetlen feltenni, hogy az a város, melynek oly szellemi tőke áll rendelkezésére, mint a miőt e város a különböző hivatású honoratiorok, iparosok, és kereskedők osztályában bir, kikről tehát feltenni sem lehet, hogy ezen hazafias jellegű egyesület iránt legmélyebb érdeklődéssel nem viseltetnének, átengedje a vezérszerpet a Dunántul más városának.

A „Pécs” tárczája.

Urnapiján.

A kik sohasem fordultak még szíveikkel azon hitbuzgó idők felé, midőn egy vallási cselekmény családi ünnepet képezett, a kik megvetik azon örömeket, melyek magukban véve nem bírnak egyébbel, mint ártatlanságukkal, azok tagadhatatlanul igen szánalomra méltók. De ha megfosztanak bennünket ezen egyszerű élvezetektől, vajlon kárpótolnak-e valamivel? Fájdalom, megkísérték! A konventnek meg voltak a maga szent napjai: az éhség szentté avatottak és hosonna helyett kiálták: Éljen a Halál! Usodatalos, e hatalmas emberek, kik az egyenlőség és szenvedélyek nevében szóoltak, sohasem voltak képesek csak egyetlen egy ünnepet is alapítani, ellenben a legismertlenebb szentnek, ki sohasem prédikált egyebet, mint szegénységet, engedelmisséget és a föld javairól való lemondást, már akkor meg volt a maga ünnepe, mikor vallásának gyakorlatáért veszélynek tette ki életét. Hogy örüljenek, nem elég azt mondani az embereknek: örüljete! Az örömnappokat nem lehet oly könnyen teremteni, mint a gyásznapokat és mosolyt parancsolni nehezbe, mint könyeket imítani.

Franciaországban a forradalom alatt egyik szent szobra helyébe Maratét állították,

mialatt az ünnepélyek tartattak, melyek évfordulói történelmünk lapjain mint örökös fájdalmak napjai vannak följegyezve: néhány család titokban keresztény ünnepet tartott s a vallás annyi fájdalomba mégis veyített egy kevés örömet. Egyszerű szívek nem tudnak meghatottság nélkül visszagondolni, midőn egyes kiváló ünnep napjai derülnek fel.

A keresztény ünnepnek annál több kelemmel bírnak, mennél régebb idő óta léteznek s az embernek, visszamenve a multba, jól esik tapasztalnia, hogy ősei ugyanazon időszakban vigadtak, mint az unokák.

A keresztény ünnepéknél nem úgy van, mint a pogányosság szertartásainál: itt nem vezetnek diadalmenetben egy ökor-istent, egy szentelt bakot, nem kényszerítették az ember börtönbüntetést terhe alatt macskát, vagy krokodilt imádni, vagy éppen holt részegen az utcákon végig dűledezve Venus, Flora vagy Bachus tiszteletére mindenemű ocsmányságokat elkövetni: a mi ünnepeinken minden lényegesen erkölcsi.

A mint a hajnal a világ Királyának ünnepét hírül adja, a házak len- és selyem-szőnyegekkal vonatnak be, az utcákat virág borítja s a harangok templomba hívják a hívők seregét.

A jel megaladatik: minden mozgásba jó, az ünnepélyes menet megindul.

Elül jönnek a nép osztályából alakult

testületek. A népesoportok mögött látjuk kimagasodni Krisztus zászlaját, mely már többé nem a fájdalom, hanem az öröm jele. Nyomában lépdel a magány jegyeseinek, a sziklák és patakok gyermekeinek (t. i. a szerzetesek) sora, lassu léptekkel, páronként; utánok jó a világi papság. Végre a távolban feltűnik az ünnep papja, egészen egyedül: kezeiben maga előtt fölemelve tartja a ragyogó Oltári Szeptséget, mely az ünnepi menet végén menyeyzet alatt úgy tűnik fel, mint midőn a nap egy sugaraitól bevilágított utca végén aranszegélyű felhő mögül tekint elő.

A menet sorai közt fiatal leánykák lépdelnek s virágos kosarat tartanak kezökben. Az ünnepély rendezője által adott jelre az ártatlan szüzek az örök nap képe felé fordulnak és rózsát hirtének utjára. Fehér ingbe öltözött leviták füstölőt lóbálnak a Magasságbeli előtt. Egyszerre az egész szent vonal hosszában fölzeng az ének; harangok zugása hirdeti, hogy a Mindenható átlépte templomának küszöbét. Időközönként az ének és hangszerek elnémulnak s a tömeg közepett tiszteletet parancsoló csend uralkodik, hasonló a nagy tengerekéhez: csak kimért léptek visszhangzanak a kövezeten.

De hova megy e fékelmes lsten, kinek fönsegét így hirdetik a föld hatalmasságai? Gyöles sátrak és lombos galyak árnya alá pihenni, melyek — miként az ó-zövetség

Lehetetlen feltenni, hogy városunk polgárságának nemes iránya, mely culturalis egyesületek egyéb már létező nemzeti annyi bőkezű áldozatkészséggel fentartja, a legnemesebb és a magyar kultúra szempontjából a legfontosabb egyesület anyagi támogatásától távol tartaná magát akkor, mikor kétségtelen, hogy a mai naptól kezdve az egész ország tekintete Pécs városára van irányozva.

Nem hiszszük, hogy találkozni városunkban oly cynismus, mely ezt kétségbe vonni merészné. Nem kívánatik több, mint emlékeztetbe hozni azt a lelkesedést, melyvel Kolosvárott az erdélyi közművelődési egyesület megalakulását fogadták és azon tettekben nyilvánított lelkesedést, mely annak megalakulását országsszerte követte, hogy meggyőződjünk annak valóságáról, miszerint az ország Pécsét az egyet érdekben komoly és lelkes munkát óhajt látni.

Lehetetlen feltennünk, hogy Pécs városának hazafias társadalmi megerősödés és eltűnése azt, hogy az ország városunknak a nemzeti jellegű egyesület körüli hivatása tekintetében — családják.

S mert ezeket feltennünk lehetetlen, hiszszük, sőt tudjuk, hogy városunk művelt társadalmi és nemzeti érdekek előmozdítása céljából körünkbe érkező felolvasót ismert hazafias jellegű méltóan fogadni és szívfele zárni fogja, nem azért, hogy a pillanatnyi érdeklődés érzelmeit kielégítsük, hanem azért, hogy ezek ott, a hazafiság forrásában megérlelve oly tettben nyilvánítsanak, mely a magyar nemzetiség előmozdítására oly készséges legyen, a milyen készséges volt évszázadok-

napjaiban — ártatlan templomokul és pusztai menhelyül szolgálnak számára. Előtte aláztos szívűek, szegények és gyermekek mennek, utána bírák, katonák és hatalmasok. Így lépdel az egyszerűség és nagyság között, ép úgy, mint e hónapban, melyre ünnepét téve, a virágok és villámok idénye között mutatja magát az embereknek.

A város falait és ablakait a lakókok ezrei borítják, kiknek szive feltáru a haza Istenének ünnepén; az újonszülött kiterjeszti kezecskéit a Jézuska felé és a sir felé hajló aggastyán rögtön megszabadul a halál-félelemtől: maga sem tudja hogyan, de az élő Isten megpillantásakor valami életbiztonsági öröm tölti el keblét.

A kereszténység ünnepei csodálatos módon vannak a természet jeleneteivel összeegyeztetve; a Teremtő ünnepe ép azon időpontra esik, midőn az ég és föld kimutatják hatalmukat, midőn az erdők és mezők új nemzedékektől pezsgenek; minden a legkedvesebb kötelékkel van összefűzve; a mezőn nincs egyetlen-egy növény, mely magánosan, elhagyottan állana.

Ellenben a levelek lehullásával a Halottak-napja köszönt be az embernél, ki lecsik, mint az erdők lombjai.

Az ember keble megnyílik az örömtől, hogy befogadja a vallás malaszait, mint a vetések az ég harmatseppjét; boldog, ki gazdag aratással számol be s kinek aláztos szive meghajlik saját erényei alatt, mint a tömör kalász magvainak sulya alatt.

Semiramys.

kal ezelőtt s egy ezredéven át a nemzet mindannyiszor, valahányszor állami léte és függetlensége forgott kockán s a mint ezt sikerült megtartanunk, úgy nemzetiségünk terjesztése is sikerülni fog!

POLITIKAI HIREK.

— Ausztria-Magyarország és Románia f. hó elsején kölcsönösen felmondták a kereskedelmi szerződést, melynek érvényessége — a törvény megállapodása szerint 1886. június 1-én szűnik meg.

— A magyar minisztertanács legújabb hozott határozata szerint az árva-pénzek következő zálogleveleibe is elhelyezhetők: 1) a magyar földhitelintézet, 2) a magyar kisbirtokosok országos földhitelintézete, 3) az osztrák-magyar bank, 4) a magyar jelzálog hitelbank, 5) a pesti magyar kereskedelmi bank és végre 6) a pesti hazai első takarékpénztár zálogleveleibe.

— Az osztrák választások, sokas ellenére nem a legsimábbban, javában folynak. Bécsben a hétfőn megtartott választás igen izgatott volt. A különböző pártok hívei megtámadták egymást, vér is folyt és sok elfogatás történt. Bécs 9 kerülete közül, melyek minpanyan az osztrák-német alkotmányhú párhoz tartoztak, háromban a demokrata, egyben pedig az antiszemita párt jutott győzelemre. Lustkandl, ki Deák Ferencnek vele folytatott közjogi irodalmi vitájáról lett híres és Bach, az oly gyászos emlékü volt miniszter szünetén megbuktak. Az első Badenben Fiegl antisemita, a második Wegscheider ellenében.

— A veszprémi kerületben, hol a képviselőválasztás f. hó 8-án fog megejteni, a függetlenségi és 48-as párt jelöltje: Eötvös Károly ellenében a szabadelvű párt Bezerey Viktor megyei tiszteletbeli főjegyzőt lépteti fel.

— A szász-régeni választókerület képviselőjének Kemény Kálmán bárónak főispánra történt kinevezése folytán üresedésbe jövén, a szabadelvű párt ifjabb gróf Teleky Domokost kiáltotta ki jelöltül.

— A német kormány a Magyarországból német határba átvitt juh szállítását megtiltó rendeletét oly szigorúan megtartja, hogy külföldi kiállítóknak, sőt még a németeknek sem engedtetett meg, hogy a nemzetközi juhkiállításra Budapestre vitt állataikat a német határon át visszavigyék s így a tulajdonosok kényszerítve voltak azokat bármily áron eladni, vagy bizományban eladásra Magyarországból hagyni.

Városi közgyűlés.

— Tartatott 1885. június 1-én d. e. 9 órakor. —

Perczel Miklós főispán a közgyűlést 9 órakor megnyitván, a jövő közgyűlés napjait július 27-ikét tűzte ki.

A belügyminiszter rendelete a városi II-od mérnök fizetésére vonatkozólag felol-

vatatván, másodmérnökül — mint egyedni pályázó — Beretvási Sándor kecskeméti építész-mérnök választatott meg, ki már előzőleg az egy hónapi próba időt teljes megelégedésre töltötte be.

Olvasztatott a tanács jelentése az előállított tüzifa értékesítéséről. Előállított összesen 5711 köbméter tüzifa, melyből 4519 köbm. elárúsítható. A tanács utólagos jóváhagyás reményében a fuvardíjakat és a fa árát is megállapította. Tudomásul vétetett.

A kincstár által a bor- és sör-accsra, mint ingatlan regaléra 0-4%-ban kivetett illetékegyenértékre vonatkozólag a jogügyi bizottság kifejté, hogy a városi regalé-javadalmak ingó természetűek s így azokra csakis 0-2% vehető ki s javasolja, hogy ez ügy elintézésével a tisztú ügyész bizassék meg. (Helyeslés.) A főispán a követendő eljárásra vonatkozólag kérdést tévén, Fekete Mihály tisztú ügyész ismerteti azt s előadja, hogy ez eljárás következtében, még ha az eddig 5 év óta illetéktelenül szedett és fizetett díj 6%-os kamataival a kincstár által meg nem térítették is, (minek lehetősége azonban nincs kizárva), a város részére évenként 1800 forint takaríthatnak meg. A jogügyi bizottság javaslata elfogadtatott.

A Matessa-féle lelenz-alapítványról szóló alapítói oklevél kormányhatóságilag nem hagyatván jóvá, a tanács azt kipótolva betervekjeszti. Az összes alapítványi tőke az 1884-ik év végén 24,999 frt 2 kr. volt. Az alapító rendelkezése ellenére a 3000 frt értékű ház nem fog eladatni s a Farkas-féle 1000 frtnyi alap szintén a Matessa-alaphoz fog csatolhatni. A még ez év folytán felállítandó intézettel a város tanácsa fog rendelkezni. Az ez ügyben kiküldött bizottság megbízott, hogy a lelenzház életbelepítésére tegyen javaslatot.

A laudimium s telekátíratási díj beszedésének biztosítására vonatkozó javaslat elfogadtatván, az intézkedéssel a tanács bízott meg.

Az őszi hadgyakorlatok alkalmával aug. 19-től szept. 3-ig szükséges rendkívüli katonai elhelyezésről szóló gazdasági választmányi és tanácsai előterjesztés felolvasása után Bolgár Kálmán a közgyűlés egy előbbi határozatára hivatkozva, kimondatni kéri, hogy addig semmiféle előnyt nem biztosítunk a közhadseregbeli katonaságnak, míg a katonai kórházat a város meg nem kapja.

Aidingér János kir. tanácsos polgármester minden részletre kiterjeszkedve, ismerteti és felvilágosítja az ügyet. Hangsúlyozza, hogy az elszállásolás s a katonai kórház kérdése egymással abszolúte nem függ össze. A hadgyakorlatok teréről kiszemelt város hatóságát a katonai parancsnokság tartozik az elszállásolás ügyében megkeresni s nekünk a kérelmet nincs jogunk megtagadni. A beszállásolás kellemtelenségeinek elkerülésére 1877-ben a barakkok építettek, de ezek a most jövő katonaság elszállásolására elégtelenek. Pécs városa 1200 ember befogadására határozott alkalmasnak; protestálásnak csak azon esetben lehetne helye, ha az elszállásolandó katonaság létszáma a 12,000-et meghaladná. Az elszállásolás úgy értendő, hogy a barakkokba el nem férő katonáknak, kik egyébiránt egészben véve csak 5 napig ha lesznek városunkban (a többi időt kint a táborban töltik) nem kell egyéb, mint fődél s ha e célból az országúti istállóknak, fészerekben

s egyes lakóknál helyzetetnek el, úgy ez csak a város érdekében történik, mert ha nem így intézkedünk, a város tanácsának bérlet helyiségekről kell gondoskodni. A kórház ügyre vonatkozólag előadja, hogy az ügy megoldása egyedül a várostól függ. A tanács nagyon megfontolandónak tartotta a kérdést, mert 100,000 esetleg 150,000 forint kiadásáról volt szó s azonkívül meg akarta kísérteni, hogy ingyen nem juthatna-e a város a kórház birtokába? Ezért hevert 1 évig az ügy, mely azonban most már eldöntésre vár, mi, mint ő arról legilletékesebb helyen ígéretet nyert, legfeljebb 3 hét alatt megtörténik, úgy, hogy az építkezést még ez ősszel megkezdhetjük. (Helyeslés.)

Czirják Ignác és Papp József rövid felszólalása után a polgármester hangsúlyozván, hogy az elszállásolás egyedül a törvény rendelkezési szerint fog eszközöltetni, az előterjesztés — miután Bolgár a polgármester előadása által meggyőzve indítványától elállott — elfogadtatott.

A városi pénztár részére sürgős számlatartozások kiegyenlíthetése végett a törzstőkéből 9000 frt kölcsön megszavaztatott, úgy azonban, hogy ez összeg a folyó év végéig visszatérítessék.

Olvasatott az új honvéd-laktanya bérlet-szerződési szövegének megállapítására vonatkozó jogügyi és tanácsi javaslat. A laktanya, mely legfeljebb 80000 frtba fog kerülni, július 1-én adandó át a város részéről s érte az 5 évenként megállapítandó 5400 frtnyi bérösszeg 25 éven át negyedévenként előre fizetetik. A bérösszeg a közel jövőben már 6000 frton felül fog emelkedni, mi az elhelyezett tőke után legalább is 6% jövedelem. A laktanya tisztítási költségeit a kincstár fedezi, úgy szintén az épület fenntartásáról — a bérösszeg 8%-áért — a kincstár gondoskodik. — Elfogadtatott, valamint a folyó évi közevésekhez szükséges anyag szállítása iránt tartott árlejtés eredményéről szóló jelentés is.

A „Fehér farkas“ vendéglő átellenében és környékén fekvő városi területek négy-szög ölenként 8 frt kikiáltási árban elárvereztetnek.

Czettl József vágóhídi felügyelő eddigi 24 frtnyi évi fizetése, mivel dolga igen megsaporodott s nagy felelősség terheli, július 1-től 124 frtra emeltetik. E túlkidás fedezetül a levágandó marhák vágási díja 5 krral felemeltetvén, az eventul 45 kr. lesz.

Több jelentéktelen ügy letárgyalása után a pécsi sertés-hizlalo és előlegezési társaságnak a várossal megállapított szerződés kiadása tárgyaltatott. A tanács jelenti, hogy a sertéspiac megosztására a társasággal folytatott egyezségi kísérleteknek nem volt eredménye. Ez ügyben izgatott és terjengős vita keletkezett, melyben a szigeti és budai külvárosi bizottsági tagok mereven elintézésre álláspontra helyezkedtek. Jozipovich Nándor, Czirják Ignác, Egry József felszólalása után Bolgár Kálmán a szerződés aláírásának elhalasztását indítványozta. Ugyanezen szellemben szólott még Papp József is. Tamássy Ferencz a szerződés aláírása mellett szólott. Aidinger János polgármester hangsúlyozza, hogy az ügy forszírozása nem helyes, ha nem sürgetik, ma már megoldható lett volna. Ismeri a társaság méltányosságát és reményli is, hogy sikerül őket az egyezsége rávenni.

Perczel Miklós főispán kérdést intéz a tisztai ügyészhez, hogy lehet-e az elhalasztásnak a város közönségére káros következménye?

Fekete Mihály tiszti ügyész kimondja véleményét, hogy a közgyűlésnek joga van bármely ügyet a napirendről ideiglenesen levenni, annakül, hogy az így származó elhalasztásból a város közönségére káros következmények származnának; kijelenti azonban, hogy jelen esetben morális szempontból nem barátja az elhalasztásnak sem és azt a város méltóságával összeegyeztethetőnek nem tartja. Midőn a sertés-hizlalo telep eszméje megbeszéltetett, a közgyűlés hajlandó volt a társaságnak — épen az ipar és kereskedés emelése czéljából — kedvezményeket adni. De mi volt eddig a város részéről az áldozat? A társaságnak átengedett helyért többet kapunk, mint a mennyi érte eddig befolyt. Azután megígértük, hogy a telep közlébe tesszük a sertésvásárt, mit a közgyűlés többsége is elfogadott. Egyéb áldozatot nem hoztunk. A társaság hitt nekünk, megalkult, létesült kicsinyben és mi most, midőn már nagy költségeket tettek, megakarjuk tőlük vonni az egyszer megadott előnyt. Hogy áll a jogi oldal? Van egy közgyűlési határozat, melyet a miniszter a felebbezés ellenére — jóvá hagyott. Igaz, hogy a szerződés még nincs aláírva, de kérdés, nem fogunk — e pör esetében kárpótlást fizetni? Ő eddig mindig arra törekedett, hogy a város ügyei a város érdekeire a lehető legkedvezőbbben oldassanak meg, mit eddig sikerült is elérni; a jelen ügyre azonban előre is elmondhatja, hogy az a város részére igen kedvezőtlenül áll. De eltekintve ezen körülménytől, a tisztesség is kívánja, hogy az ügy ne halasztassék továbbra, annál is inkább, mert a szerződést, ha aláírjuk is, lehet módosítani.

Miután Bolgár Kálmán elhalasztási indítványát fenntartotta s a főispán a vitát befejezetnek jelentette ki, feltevve a kérdést, mely így szól: Kívánja-e a közgyűlés, hogy ez ügy az új egyezség megkísérletéig elhalasztassék, igen, vagy nem? Az elhalasztás mellett névszerinti szavazással 22, ellen 34 b. tag, nyilatkozott. Ezután a következő kérdést tetették: Elfogadjá-e közgyűlés a tanácsnak a szerződés aláírására vonatkozó javaslatát, igen vagy nem? Névszerinti szavazással elfogadta 34, nem fogadt el 20 b. tag. Ezzel a közgyűlés néhány a városhoz érkezett átirat elintézése után véget ért.

A magyarosításról általában s a Pécs-budai külvároson.*)

II.

A ki magas torony tetejéről lenn akar lenni, de restell lépcsőkön csuszni, egy ugrással lenn lehet — de — halva; a ki széles árok másik partjára jutandó röstel közeli hidig kerülni, egy ugrással tehet kísérletet, de vigyázzon, hogy salto mortale ne legyen belőle. A böcs magyar politikának hagyományos multjával szakítani nem szabad. Egyelőre a magyar állami követelmény nagyobb felével be kell érni. Hogy ha ez szilárd alapon áll, akkor lehet további lépést kockáztatni.

*) Az itt fejtegetett elvek mindegyikét nem valljuk ugyan mindenben magunkónak, mindazáltal, miután az eszmecserének barátai vagyunk, szívesen adunk e cikknek lapunk hasábjain tért. Szerk.

Polyglott államban a benső hazafiságból kell a külsőt kifejeíteni. Erre azonban idő kell. Mig az oltvány meg nem erősödött, nem szabad a viaszt levakarni; mig a seb be nem gyógyult, nem lehet a seb elmérgesítése nélkül a bört lehámozni. Ez a magyar törvényhozás böles politikája; mindenki szólhat nyelvén, hallhatja nyelvét a templomban, fejlesztheti nyelvét az iskolában, csak a holt latin nyelv helyébe jött hivatalos téren a magyar s legujabban a magyar nyelvnek, mint tantárgynak kötelező tanítása a másajku népiskolákban.

E politikában a másajku honfitársak hazafias nevelésének föltételei és módozatai is ki vannak jelölve. Megelődni egyelőre a benső hazafisággal és ennek révén a magyar nyelv elsőbbségi előnyeinek mutogatása által a másajkuakat a külső hazafiság útjára önkéntes elhatározás és vágyakozás feljára vezetni. És ebben a magyarosítási törekvéseknek helyes iránya is ki van szabva. Akarata ellenére senkire rá nem tukmálni a magyar nyelvet, hanem a társadalmi viszonyok alakítása által mindig a méltányosság határai közt, annak elsajátítására ébren tartani a vágyat és e vágy kielégítésére eszközöket adni.

De itt a legnagyobb tapintat szükséges, melyet csak okos mérséklet adhat meg. Itt csak türelmes várás használ, mely nem ismer gyunt pl. a pécsi bosnyáknak magyar kifejtésére nézve. A guny s méginkább az erőszak által a másajku elem vagy elzárkózik a magyarosító befolyás elől, mint házába húzódik a csiga, ha gyöngéd szarvait érintet, vagy fölöklet, ha elég erőnek hiszi magát, szarvaival, mint a bömblő bika, ha szarvait letörni akarod. Azért csak tapintat, mérséklet!

Ez volt Széchenyinek a legnagyobb magyarnak politikája is: „Értsük meg valahára egymást — így szól Hunnia-jában — beszéljen kiki, amint neki tetszik; csak országos és közölgaink folyjanak egy hangon, egy nyelven. Ezt kívánja az országos erömu nagyobb, szabatosabb mozgása és saját biztosságunk is. Ez ellen, úgy hiszem, senkinek sem lehet igazságos kifogása. Mert mindenkinek elkülönített joga, sajátja békén van hagyva s megbecsülve és csak arról van szó, mit és mennyit áldozzon természeti jogaiból egy-egy felekezet a köztársasági hasznos és bátoraság elősegelésére.“ És másutt: „Nyujtsatok segédkezet s ne hagyjátok magokat tőlünk azon lágyvelejek által elidegeníttetni, kik ügyünknek használni akarván, résznit ijedségből, résznit természetes rövidlátásból, jobbadán pedig túlnévből neu azon módokhoz és eszközökhöz nyulnak, melyek a vesztéyből kimenthetnének.“

A ki a „25 év“ oknyomozó történetét tudta, nem tagadhatja, hogy a megindult reformtörekvések lefolyása a tulbuzgók tulheve nélkül üdvös fermentatio útján az üvösség kenyerét előbb megteremtette volna, ha hogy a gyászos explosió lavái alól nem kell vala az eltemetett alkotmány épületének oszlopköveit darabonként kiaknázni. A nemzeti lelkesedés bámulandó fáklýája: Kosuth, ha nemzetiségi politikájával a magyart tulzásra nem ragadja s a méltányos kifogásokra többek közt Horvátországnak azt nem válaszolja: „Keresem Horvátországot az europai térképen, de nem találom, a kaumarilla cselzövényei nem éleszthették volna a testvérnép gyűlöletét oly lángra, melyet eddig sem mérséklettel elalítani nem lehetett, sem pedig hitem szerint erőszakkal elfojtani nem sikerülend. A tulbuzgóság a hazafiság criteriumaiból törültesék.“

Tulbuzgóság hozott-e több bajt a világra, vagy a rossz akarat, nehéz volna meghatározni; a tulbuzgónál az akaratnak téves értelemmel való egyezsége, a rosszakaratnál az akaratnak a helyes értelemmel való ellenkezése csinálja a bajt; a tulbuzgót működésében tévelynekek legutolsó consequentiájá az öntudat helyeslő kiáltása mindig tovább és tovább ragadja, mig a rosszakarát a lelkiismeret kárhoztató vetője útjában

sokszor megállítja, néha magába szállásra bírja. A tuluzgóban az akarat és értelem összekuszálódik; mit jónak hisz, azt minden áron valósítani akarja, nem gondolván meg, hogy az a vélt jó, mit másokra tukmálni akar, rájuk nézve is csakugyan olyan jó-e? Ő jót akar neki s ezt értelemre mátra nézve is jónak helyesli; a tuluzgó, mit akar, helyesli is. Azért értelmét az akarat, vágyak halójából kiragadja — kapacitálni igen nehéz. A rosszakaratuban az értelem és akarat külön jár: meghasonlott két souverain; capacitálni nem kell, csak büntetni és előbb észretér. A tuluzgóságot tehát érénynek nem tartom, arra a hazafiságban sem törekszem. A tuluzgó lehet subjective a legjobb hazafi, de objective hazaáruló is. Szíve ég a honsszerelme lángjával és melegével, ég mint a műési csipkebokor és soha össze nem ég; de a láng erősebb kihatásaiban, minthogy a kiket vele megvilágosítani akar, meg ne vakítsa, kiket melegeitni akar, meg ne pörkölje. Akkor aztán bámul s nagyot néz, midőn látja, hogy szemét kiszuratni, magát égettetni jó kedvvel senki sem hagyja. A tuluzgóság öszemeiben, sőt talán még Isten szemeiben is a szándék tisztaságánál fogva Griási érdem, mások szemeiben azonban, sajnálatra méltó tévely. A seb, a hazán ejtett seb seb marad, akár tuluzgóság, akár rosszakarat vágta azt; mert, ha szememet valaki akár ügyetlenségéből, akár gonoszságból üti ki, egyaránt fáj a testi kin, egyaránt őt a bánat elvesztett szememvilágá fölött, bár a két esetben bajom okozója iránt hangulatom különböző lehet. Ez elmulkedéseimben meghatározott egyéniségek általom contemplálva nincsenek; sőt elismerem, hogy ekkora tuluzgóságtól a mai magyar elem távol áll; de emlékezetbe hozni ezt fölöslegesnek azért nem tartom, mert a lelkiállapotok határvonal nélkül ömlenek egyikből a másikba. Tehát „principiis obsta.” A tuluzgóságra mondotta Széchényi: „Egy bolond annyit ront, hogy száz bölcs sem ütheti helyre.” Ez arany igazság. En ennek fölemlítésekor senkit magam előtt nem contemplálok. Távol legyen tőlem a donodai jóda székét practadálóm, sőt lezékét bárkitől veszek, mely alkalommal bölcsesbtlől tanulok, kevésbbé bölcseset taníthatok. Nemzetünk őrangyalának szellemét fölidézni csak azért akarom, hogy óvakodjék magát mindenki méltóvá tenni arra, hogy azon sújtó ítélet reája olvastathassék.

Tehát értsük meg jól egymást. A magyarosításnak ellenségei nem vagyok, csak legyen az józan, tapintatos, mely legalább is ne rontson. És itt lehetetlen nem reflektálnom a pécsi sajtóban megszólalt azon hangokra, melyek a szlavoniai és templomi magyarosításra vonatkoznak. Ily hang a közvéleménynek, ha már nem szülőtte, lehet szülője. Azért őszintén megmondom véleményemet.

Hirek.

† **Hugó Viktor**nak, Franciaország legnagyobb költőjének és a művelt világ legnagyobb szellemei egyikének temetése hétfőn ment végbe Párisban, rendkívüli, soha nem látott pompával. Hugó Viktor rövid szünet után mult hó 22-én halt meg tüdőgyulladásban. Grófi családból származott 1802. február 26-án Besançonban. Teljes neve: Hugó Viktor Marie gróf. Már 15 éves korában a francia akademia egy pályaművét dícséretben részesíté. Fiatal korában monarchikus érzületű, később határozott köztársasági párti lett. A december 2-iki államcsiny után száműzetett. Nagyszámu irodalmi művei örök időkre halhatatlan nevet biztosítottak neki. Temetése államköltségen történt. A gyászszertartáson másfél milliónyi nép volt jelen. A holttest fölött 17 gyászbeszéd tartatott. A lánglelkű költő földi maradványai a „Panthéon”-ban helyeztettek örök nyugalomra.

A trónörökös mint magyar író és akadémikus. Rudolf trónörökös, ki irodalmi viszonyaink iránt oly élénk érdeklődéssel viseltetik, az „Oszták-magyar monarchia írás-

ban és képekben” világhírű irodalmi vállalat megindítója és munkatársa, maga is magyar író, kinek egyik tősgyökeres magyarsággal írt vadászati leírása csak a napokban járta be az összes fővárosi lapok hasábjait s ki az akademia május 31-iki nagygyűlésén látogatásának minden előleges bejelentése nélkül résztvett, mint az akademia tisztelőbeli tagja székfoglalóját a speciális magyar állatfajokról „a magyar erdősegek lakói” czímen még az idén meg fogja tartani.

A trónörökös a keleti pavillonban és Magyarországot kivitele keletre. A trónörökös vasánapi látogatása alkalmával a kiállításon különös érdeklődést tanusított a keleti pavillon iránt. A trónörökös ítélete, a ki keletet beutazta és alaposan ismeri a keleti viszonyokat, különösen azért érdekes, mert Magyarország ipara, ha gyártmányai számára fogyasztó területet akar szerezni, nagy részből keletre van utalva. Ő Fensége, a ki minden alkalommal éles megfigyelő tehetséget és gyakorlati felfogást mutat a közgazdasági eredmények iránt, mint a melyek az egyes kiállítási pavillonok végcélját képezik, ezeket a kérdéseket illetőleg is alapos értesített adatot magának és úgy nyilatkozott, hogy a keleti pavillon, melyet Bukovics jeles építészünk terve szerint Gregersen S. vállalkozó építtetett, már mint épület is eredeti és az összes látogatók figyelmét lekötő mestermű, mely nagy szolgáltatokat fog tenni annak az eszmének a megvalósításánál, hogy Magyarország és kelet között élénkebb kereskedelmi összeköttetés hozassék létre. A keleti pavillon izlésteljes és jellemző építési módja a kiállított tárgyak könnyen áttekinthető és festőileg összhangzó csoportosítását tette lehetővé. A kiállított látogatók közönség épen ezért a keleti pavillont, valamint a szintén Bukovics építész által tervezett erdőszeti pavillont, nemkülönben a magyar építész Nestora Ybl Miklós lovag által épített királypavillont, mint a kiállítás ékességeit tekintti. A keleti pavillon az eredeti építésznek a maga nemében oly tökéletes mesterműve, hogy csak sajnálkozunk lehet a fölött, hogy e pavillon nem úgy van szerkesztve, hogy Budapest számára állandóan megtartassék.

Dékan-választás. A budapesti egyetem jogi kara a jövő tanévre dékánnak dr. Antal Gyula egyetemi rendes tanárt, városunk országgyűlési képviselőjét választotta meg.

Hazasul ex-miniszter. Kerkápoli Károly egyetemi tanár, volt pénzügyminiszter ma, 6-ikán vezet oltárhoz Gömbös Petronella kisasszonyt, a Dunántúl egyik leggazdagabb hölgyét.

Esküvő. Réczey Gyula az eszéki katasztrófa perből városunkban is ismeretes vasuti igazgatónak leányát Jankát mult hó 31-én vette oltárhoz Rákosi Viktor fővárosi fiatal hirlapít Pándon.

Bekicsi Gusztáv országgyűlési képviselő felolvasása megtartására ma d. e. fél 10 órakor érkezik városunkba. Társaságában jön dr. Antal Gyula városunk országgyűlési képviselője is. A fogadtatásra a n. kaszinó kebelében minden intézkedés megtétt. A felolvasás d. u. 6 órakor a Hattyu emeleti termében lesz s polgárságunk bizonyára tömegesen megjelenésével fogja a felolvasás hazafias csejja iránt érzett helyeslésének tanubizonyosságát adni. Felolvasás után a kaszinó nyári helyiségében társas vacsora lesz, melyre e sorok írásáig (pénteken d. u. 3 óra) 80-an irtak alá. A társas vacsora alkalmával a városi zenekar fog játszani.

A joglyceumban az idei tanév 3-ikán, szerdán zárátott be. Azon akadémiai hallgatók, kik vizsgáloataikat junius hóban akarják letenni, erre vonatkozó folyamodványaikat még csak ma, szombaton, a kitűzött határidő legutolsó napján adhatják be.

A pécsi egyházmegye és a magyarosítás. Senki sem vonja kétségbe, ellenkezőleg mindenki beismeri, hogy a magyarosításra az iskola után az egyháznak legtágabb és legkorlátlanabb hatásköre és tere van. Egyházmegyénk ténye, melyről e helyen említett szűnk, nem mai eredetű. Ezelőtt 82 évvel,

1803-ban történt, (midőn Tolnamegye elnéptelenedett tereire német gyarmatosokat telepítettek), hogy a pécsi consistorium belátva az ily nagytömegű telepítésből nemzetiségünkre háramolható veszedelmet, a tolnamegyei plébánosoknak felfüggesztéssel és egyházi javadalmaikkal leendő megfosztással való fenyegetés mellett meghagyta, hogy mindazon községekben, melyekben legalább 20—30 magyar házaspár lakik, magyar beszédeket tartssanak, ott pedig, hol csak 3—4 magyar házaspár van, az evangéliumot magyarul is olvassák fel. E nagy fontosságú okirat szövege (latin nyelven) a következő: „Insinuante horsum ad Venerabile Consistorium Inelita Universitate Comitatus Tolnensis, quod plurimi e gremio Comitatus sui Parochi numero auditorum Hungarorum non attento, conciones dicere, Evangelia recitare, orationesque lingua Hungarica instituere non tantum intermittant, sed etiam a praevenienti in non nullis locis hactenus usu recedant, talitque ipsam linguam Ungaricam culturam nimium quantum impediunt: cumis Districtualibus Fratibus e determinatione Venerabilis Consistorii die 25-ta maji a. c. celebrati officiose committendum habeo: ut si quidem justae sint querelae memoratae inelita Universitatis, justumque, Benignis, quippe Ordinis regis, Patriae item ac ipsius etiam S. Dei Ecclesiae Legibus conforme ejusdem desiderium, ut tanquam Patriae filii, concivesque ad communem omnibus ejusdem reddendam patriae linguam pro posse suo concurrant: in qua 20 aut 30 Hungarorum paria reperit a fuerint, Sermones Hungarici pro concione dicantur, ubi vero minor foret numerus Hungarorum, etsi solum ad tria quatorque paria adstringeretur, singula Dominica et festa Evangelium iis Hungarice praelegatur, catecheses idiomatico patrio fiant, non obstante eo, quod Hungari hi Germanicum aequo calleant. Ad finem facilius consequendum industriam suam eo etiam intendant, ut ludi magistris linguae tam Hungaricae quam Germanicae periti pro communibus conducantur. — Placuit porro justis e causis eidem Venerabili Consistorio hanc suam determinationem addita declaratione eo accuratius observandam stabiliri: ut in casum, quo quispiam Dominorum Parochorum Comitatus Tolnensis semet determinatione huic conformare recusaret, suspensione a functionibus Ecclesiasticis ipsoque beneficio ad eandem observandam adstringatur. Quinque Ecclesiis die 28. maji 1803. Josephus Pethö Vicarius Generalis.” — Mégsem voltunk mi a multban nemzetiségünk fenntartása iránt való gondoskodásunkban oly közönyösek, mint azt sokan gondolják és hirdetik.

A felvidéki magyar közművelődési egyesület szombaton tartotta Trensen-Teplicheben évi közgyűlését. Az alapító tagok száma 75, a rendes tagoké 2615. Az eddig befolyt alapítóke 5500 ft. Az egyesület 22 néptanító segélyezett 1000 frtal s ezenkívül az apát-maróti óvóiskolát is segélyben részesíté. Hogy a felvidék mennyire felfogja az egyesület létezésének szükségességét, legjobban bizonyítja azon körülmény, hogy a mult évben a rendes tagok száma kerekesszám ötszázal, az alapítóké pedig 20-szal szaporodott.

Méhészek figyelmebe. A mellékfoglalózásképen üzt méhészetből nyert jövedelem Szapáry Gyula gróf pénzügyminiszernek legutóbb kibocsátott rendelete alapján nem képezheti III. osztályu kereseti adó tárgyát, mivel az, mint a mezőgazdaság kiegészítő részét képező jövedelem már a földbirtok megadóztatásánál számításba vétetik.

A harkányi fűrdendőgek száma mai napig 367 személy, az átutazó vendégeké pedig 167. személy.

Siklóson az országos vásár az általános pangás lefolyása alatt állott. Szarvasmarha, ló és sertés kevés hajtatót fel aránylag és így a kínálat sokkal erősebb volt a szokottánál, a mennyiben a megjelent kevés vevő igen tartózkodó volt. A harmadnap ruha-vásár oly gyenge volt, hogy az ősi hetivásárok is jobbak. Általában véve az országos

vásár igen gyenge volt, hogy ilyenre iparosaink nem igen emlékeznek.

Gyászír. Declera Ferencz né szül. Somogyi Apollonia meghalt junius hó 2-án életének 60-ik, házasságának 41-ik évében. Temetése nagy részvét mellett 4-én délután 6 órakor történt. Béke lengjón porai fölött!

A pécsi polgári kaszinó kert-megnyitási ünnepélyére szerdán este a valóban szép kert helyiségben szép számú előkelő közönség gyűlt össze. Jóllehet csipős hideg idő volt, a társaság, köztük számos szép hölgy — a szabadban vacsorált, az igaz, hogy felöltötte. Még pohár-köszöntő is volt. Ruvald Alajos sikerült beszédben a kaszinó kert bizottságát ellette. Szavait zajos éljenzések követték. Azután a dalára jelenlevő tagjai szebbnél-szebb nótákat daloltak, mit a hálás közönség lelkes tapsokkal köszönt meg. A hölgy közönség egyre növekedett, a kaszinó terméből a biliárd hamarosan kivetített, a katonai zenekar egy mellékszobában elhelyeztetett a megindult a táncz, mely élénk kedvvel éjjel tartott. A sikerült mulatságnak azonban csak jóval éjjel után lett vége.

Dr. Kohut Sándor New-Yorkban. Az „Amerikai Nemzetör” írja. „Dr. Kohut május 3-án érkezett meg s első hitközlését az „Ahavash Chesed” hitközségben május 9-én tartá, mely alkalommal az imaházat nemcsak az egyházház tartozók, de az itteni magyarság is zsufolásig töltte meg. Beszéde több mint 2 óráig tartott s méltó volt hirnevéhez. Elődje a szintén magyar származású dr. Hübsch volt. Dr. Kohut Székeshérvárot, majd Pécsét, legutóbb pedig Nagyváradon volt főrabbi. Mi azon reményünknek adunk kifejezést, hogy dr. Kohut Sándorban nemcsak egyháza nyert egy jeles képzettségű hitközlőt, de az amerikai magyarság nehéz harcaiban benne egy erős bajtársra tett szert. Miért is örömmel üdvözöljük őt körünkben s hiszszük, hogy a hazából elbűszűszáskor mondott szavait, hogy: „azért hazafi marad ezután is — csak olyan, sőt még különb — mint eddig volt, soha sem fogja elfelejteni.”

Érzékeny szakácsnő. A budweisi püspöki konzistorium egy hatásköre alá tartozó felkészít más közsébe helyezte át, megtiltván neki, hogy volt szakácsnőjét: Wolf Máriát új állomására magával vigye. A leány a konzistorium titalmát tartalmazó okmányt magához vevén, elegánsan felöltözve a budweisi püspöki palotába ment s ott a püspök lakosztályának ajtaja előtt szíven lötte magát. A szerencsétlen nem halt meg. Kórházba szállítottatott.

A kölcsönsegélyező egyesület épülő félben levő házának lebontása alkalmával egy régi vaslakat s több kicsiny ezüst pénz találtatott, melyeket Kindl József, az egyesület dérek igazgatója a nemzeti muzeumnak beküldött.

A „Pécsi Dalkoszu” vasárnap, azaz f. é. junius hó 14-én tartja egyleti helyiségében a „Hét fejedelem”-hez címzett vendéglős 1-ső emeleti termében) alakuló közgyűlést.

Kirándulás. A „Pécsi Dalkoszu” f. é. junius hó 28-án az üszöghi erdőben saját alapja javára dal- és tánczokkal egybekötött kirándulást rendez, melyen a városi zenekar a karnagy személyes vezetése alatt, és a Latincsi-féle nemzeti zenekar fog közreműködni. Belépti díj személyenkint 30 kr., pártoló-tagoknak 20 kr. Jegyeket lehet előre váltani Alt és Böhm, Hergert J. urak kereskedésében a belvárosban, Dobszay Antal ur kereskedésében szigetű külvárosban és Gyimóthy Gyula ur kereskedésében belvárosban s a kirándulás napján a pénzártnál. Kezdete d. u. 3 órakor. Kedvezőtlen idő esetében a kirándulás 8 nappal később tartik meg.

Tiszelt olvasóink figyelmét felhívjuk a Valentin & Comp. Hamburgi jóhírnevű cégnek „Hamburgi Pénzorszagy”-re vonatkozó hirdetésére, mely kétségen kívül megérdemli a közönség érdeklődését s mindenkinél alkalmat nyújt, hogy csekély kiadással szerencsét próbáljon.

Vegyes hírek. Kiállításunk megtekintésére 20 olasz mérnök érkezett fővárosunkba, kik ott a kiállításon kívül közintézeteket is alapos tanulmány tárgyává tették. — Jókai Mór „Arany ember” című színműve hétfőn a prágai „Laudes-Theater”-ben rendkívüli tetszéssel adatott elő, Jókai — meghivatván — megígérte ugyan, hogy az előadás alkalmával jelen lesz Prágában, de betegeskedése miatt szavát be nem válthatta. — A párisi szalóban az idei második díjat Weisz Adolf magyar festő nyerte el. — A dublanyi (galicziai) mezőgazdasági akadémia 30 hallgatója és több tanára Ljubomerski igazgató vezetése alatt a kiállítás megtekintésére több napon át Budapesten tartozkodott. — Károly román király atyja Antal Károly hohenzollern herceg meghalt kedden Sigmaringenben, 74 éves korában. — Bernátfalvi Földváry Miklós győrmezei nagybirtokos, volt országgyűlési képviselő meghalt Budapesten. Temetése kedden d. u. 5 órakor történt. — A new-yorki vasgyárosok az üzlet pangása miatt munkásaik bérért 20%-kal leszállították, minek következtében a munkások — többen mint 100,000-en bezüntették a munkát. Ez eddig a legnagyobb sztrájk Amerikában. — Burgstaller Ferenc postamester és Rosenzweig Ferenc kereskedő Zomborból több őskori és római régiséget küldtek fel a nemzeti muzeumnak. — Meszlényi Lajos országgyűlési képviselő ma, 6-ikán vezeti oltárhoz Szekes-Felhérváron Fiáth Imre nagybirtokos leányát Mariskát. — A magyarországi hírlapírók-nyugdíjintézetének vagyona a magyar-francia biztosító társaság által legutóbb ajándékozott 1000 forinttal együtt 145,625 ft. 26 kr. — Indiának Kaszmir tartományában vasárnap nagy földrengés volt, mely az egész tartományra kiterjedt és óriási károkat okozott. Több mint egy millió juh pusztult el, Srinagar városában a kaszárnya beomlott, 50 halott és ugyanannyi sebesült katonára, a városban pedig 40 halott és 600 sebesült esett áldozatul. Sopor városában egy mecset 800 embert temetett a romjai alá, közülük 200 meghalt, a többi megsérült. — Ifjabb Eszterházy Mór gróf, veszprémegei főispán beiktatása július hó 6-ra tűzött ki. — Farkas József építész, szabadkai földbirtokos eljegyezte Hegyi Arankát, a népszínház primadonnáját. — A bécsi műegyetem hallgatói közül 60-an vasárnap a kiállítás megtekintésére Budapestre érkeztek. — A király-hymnusra az akadémiához 115 pályamű érkezett be, melyek közül azonban 4 nem volt pályázatra bocsátható. A beérkezett nagyszámú pályaművekről a junius 22-ikén tartandó összes ülésen fog jelentős tétet. — Az elmúlt május hónapban az országos kiállítást napjegygyel 333,123 személy látogatta. — Az egyiptomi közoktatásügyi miniszter: Mahmud pasa beadta lemondását, mert Anglia részéről beavatkozás történt tárczája ügyébe. — A varsói kerületben Gurko tábornok vezénylete alatt nagy hadgyakorlatok lesznek két hadtesttel, melyek 87 gyalogszázalóaljból, 90 század lovasságból és 162 agyuból fognak állani. Ezenkívül a vilnai kerületben Dünaburg mellett is lesznek hadgyakorlatok. — Lemberg város községtanácsa elhatározta, hogy a magyar országos kiállítást testületileg fogja meg e hó folyamán meglátogatni. — A nortcamberrilli (angolországi) kerület radikális klubja a képviselőjelöltséget Taylor Helén kisasszonynak ajánlotta fel, ki azt el is fogadta. — A kőbányai Dréher-féle sörgyár kiállítási pavillonjában naponta több száz akó sert fogyaszt el a látogató közönség. A kőbányai gyártelepen 250 munkás dolgozik s az évi adó 707,437 ft. A cégnek ezenkívül van még Schwechaton, Saazban és Triestben sörgyára, melyek évi adó összege, (a négy együttvéve) 2,600,000 ft., az évi sörtérmelés pedig 670,000 hektoliterre rög.

Közzgazdaság.

Az időjárás és a vetések állása Magyarországon.

Pécs, 1885. junius 5-én.

Az időjárás a folyó hét alatt végre enyhébb lett, azonkívül leginkább száraz volt az idő, közben előjött viharos széláramlatok a virágzó vetésekre ugyan nem kedvező hatással valának, de egészben véve a vetések annyiban nyertek, a mennyiben a már rajtok megejtett kár nem fokozódott és a fejlődés szabályosan tovább haladt.

A m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumhoz pünkösdnapi beérkezett hivatalos tudósítások csak kevés, a fagy és dér által okozott kárt konstátálnak az őszi repce és a részben már virágzásnak indult rozsvetéseken, melyek nevezetesen némely dunántúli megyében és pedig Komárom, Somogy, Veszprém és Zalamegyé-érzékenyen szenvedtek.

A mi a búzát illeti, ebben csak a késő őszi vetés szenvedett a hideg által némi kárt. A hosszantartó hideg eső a vetéseket sok helyütt megsárgítá, sőt Felső-Magyarország némelyik vidékén rozsdá előtünéséről bebeszéltek; de mindennek daczára a bekövetkezett időjárás folytán a búzából jó termés várható. A tavaszi vetések, melyek már-már igen szépen szába indultak, az abnormális időjárás következtében fejlődésükben meggátlottak, sőt sokhelyütt megis sárgultak, de egészben véve meglehetősen jól állanak.

A kapás növények, burgonya, kukorica leginkább az Alföldön itt-ott szenvedtek némi kárt fagy és dér következtében; leginkább szenvedtek a kerti növények, gyümölcsfák és alacsony fekvő szőlők.

A rétrek névze az esők későn jöttek, ennélfogva csak kevés szénatarakás várható. A legelőik igen javultak, úgy, hogy takarmány hiánya fölött kevés a panasz.

Ezekből kivehető, hogy a kilátás az idej aratásra nem oly tulságosan kedvező, a mint az eddig egy a hivatalos. mint magántudósításokban volt alkalmunk olvasni és már csak jó középtermés várható. Vajha csak ezen remény is már beteljesült volna. H. Zs.

Gabona-árjegyzék

Pécs sz. kir. városában 1885. évi május hó 30-án tartott hetivásárról.

	100 kiló ára.
Buza:	100 kiló ára.
) jó	9.—
) középszerű	8.80
) legalábbvaló	7.70
) jó	7.60
Kétszeres:	7.40
) középszerű	7.40
) legalábbvaló	—
Rozs:	7.40
) középszerű	7.20
) legalábbvaló	—
Árpa:	6.50
) középszerű	6.20
) legalábbvaló	—
Zab:	7.60
) középszerű	7.40
) legalábbvaló	—
Kukorica:	6.50
) középszerű	6.20
) legalábbvaló	—
Széna	4.—
Szalma (másként)	1.20
Hajdina (másként)	—

A pécsi serteshizlító társaság heti tudósítása.

Felhajtás: 120 darab kövér, 129 félkövér, 219 db sovány disznó, 541 db süldő.

Árak: kövér disznó, minőség szerint 40—41 kr klg.-kint. Félkövér 39—40 krajezár páronként — klg. páronként 45 klg. ételsúly leszámitásával. Sovány disznó — kr.

Süldők: — kr. klg.-kint élsúlyban.

Kukorica ár 6 ft 50 kr. mm.

VASUTI MENETREND.

A Budapest-Dombóvár-Üszöghi vonalon:			
Budapestről indul	a 302. sz. vonat	reggel 8 ó. 15 p.	
Pécsre érkezik	" " " "	d. u. 5 " 35 "	
Pécsről indul	" " " "	" " " " 5 " 55 "	
Az Üszögh-Dombóvár-Budapesti vonalon:			
Pécsre érkezik	a 301. sz. vonat	d. e. 10 ó. 25 p.	
Pécsről indul	" " " "	" " " " 11 " 05 "	
A Mohács-Barcsi vonalon:			
Budapestrol indul	az 1. sz. vonat	reggel 8 ó. 15 p.	
" " " "	a 11. " " "	este 7 " 45 "	
Pécsre érkezik	" " " "	d. u. 5 " 40 "	
" " " "	a 11. " " "	reggel 7 " 63 "	
Pécsről indul	az 1. " " "	d. u. 6 ó. 40 p.	
" " " "	a 11. " " "	reggel 8 " 10 "	
Barcsra érkezik	az 1. " " "	este 8 " 17 "	
" " " "	a 11. " " "	d. e. 10 " 59 "	
A Barcs-Mohácsi vonalon:			
Barcsra érkezik	a 2. sz. vonat	reggel 8 ó. 06 p.	
" " " "	a 12. " " "	" " " " 30 "	
Barcsról indul	a 2. " " "	reggel 8 " 30 "	
" " " "	a 12. " " "	d. u. 5 ó. 40 p.	
Pécsre érkezik	a 2. " " "	d. e. 11 " 02 "	
" " " "	a 12. " " "	este 7 " 21 "	

Pécsről indul	a 2. " " "	d. e. 11 " 17 "
" " " "	a 12. " " "	este 7 " 36 "
" " " "	a 16. " " "	reggel 6 " 10 "
Mohácsra érkezik	a 2. " " "	d. u. 1 " 54 "
" " " "	a 12. " " "	éjjel 10 " 08 "
" " " "	a 16. " " "	reggel 8 " 57 "

A személyszállító- és póstahajók a Dunán következőleg közlekednek:
Személyhajók:
 Budapestről Mohácsra naponta déli 12 órakor.
 Mohácsról Budapestre naponta 1 órakor délelőtt.
Pósthajók:
 Bécsből Budapestre naponta reggel 7 órakor.
 Budapestről Mohácsra naponta esti 11 órakor.
 Mohácsról Zimonyba naponta 8 óra 15 perc. reggel.
 Mohácsról Orsovára — Galacra szerdán, pénteken és vasárnap 8 óra 15 p. reggel.
 Mohácsról Budapestre naponta 2 órakor reggel.
 Budapestről Bécsbe naponta 6 órakor este.

Szerkesztői üzenetek.

Magán uton. Nem tudjuk, hogy miként adjunk tudósítást. — Multkor beküldött cikket — bár szívesen tennők — nem közölhetjük, mert e tárgyról már ugy is sokat írtunk és kell még írunk. Dolgozatait igen szívesen vesszük.

B—d. Budapest. Köszönjük. — Más nem t-lik abból a fényes városból?
S . . . . . s. Budapest. Igen szívesen látjuk. Köszönjük. A t. példányt a mai nappal utnak indítottuk. Viszontlátásra.
St . . . . r. Helyben. A szép tárczát köszönjük. Kézelebb sorát keritjük. — Pár szó mundani valónk lenne. Nem találkoztatnánk?
Ma-M . . . y. Sajnáljuk, hogy ezuttal a kívánt lelki örömben nem részesíthetjük.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Fekete Mihály.

Kis hirdetések.

Fiatal ember a fő-utca közelében kü-lön bejáratú szobáit s egy-uttal teljes ellátást keres. Szíves ajánlatok e lap kiadóhivatalához intézendők.

Gyakorlott nevelő oktatásra ajánko-zik. További felvi-lágosítást ad a kiadóhivatal.

152 szám.
 1885

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. törvényszék 9664 számú végzése által Schwartz József siklósi lakos végrehajtató javára Horváth István szaporczai lakos ellen 50 forint tőke, ennek 1/84. évi november hó 17. napjától számítandó 6₀₀ kamatai, 1/3₀₀ váltódíj és eddig összesen 48 ft. 20 kr. perkoltság követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag le és felülfoglalt és 436 ft. 20 kr. becsült szobátörök, ágyneműek, egy ezüst óra, egy Szaporca község határában a Dráván levő 391. számú szítás-malomból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a 915. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Szaporca községben alperes lakásán leendő eszközésére 1885. év **junius 11-ik** napjának délutáni 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. § ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Siklós, 1885. május 28. **Schreyer János, kir. bir. végrehajtó.**

308. szám.
 1885.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. törvényszék 2472/1885. számú végzése által a siklósi takarékpénztár végrehajtó javára Leiszter Jakab kövesdi lakos ellen 145 ft. 64 kr. tőke, ennek 1885. év január hó 20. napjától számítandó 0% kamatai és eddig összesen 46 ft. 72 kr. perkoltság követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 315 ft. 3 kr. becsült egy fejős tehén üsző borjuval. — 2 hordó törköly pálinka 675 liter, — 2 hordó vörös bor 600 lit. hordóval együtt álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a 1882/1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Kövesden alperes lakásán leendő eszközésére **1885-ik év junius hó 6-ik** napjának délutáni 5 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. § ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Siklóson 1885-ik évi május hó 25. napján.

Schreyer János kir. bírósági végrehajtó.

Harkányi gyógyfürdő **Harkányi GYÓGYFÜRDŐ** Harkányi gyógyfürdő

Magyarország, Baranyavármegyében.
 Fárdéidény:
május 1-től szeptember 30-ig.

Habár ezen fürdő hírneve oly hosszú évek lefolyása óta számtalan kiváló gyógyeredményei által meg is lett alapítva, mégis a fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat után kijelentheti, hogy ezen csodaszép gyógyforrásnál ezerek és ezerek a legmakacsabb és legnehezebb betegségekben is egészségüket és épségüket visszanyerték, a miért is a legnagyobb elismerést érdemli. — E fürdő a maga nemében egyedül, minden más akár küli-, akár belföldi hason gyógyforrást gyógyhatás tekintetében felülmúl, a mit különben az évről-évre szaporodó vendégek száma is bizonyít.

Ezen 50° R. természetes meleg ártézi kénforrás kitűnő gyógyítási hatással bír csúzos, köszvény, görvély, idült bőrkiütésekre, aranyér, nőbántalmakra, fogamzási hiányok, sebészek, daganatok és higanys gyógyszerek által okozott mérgezésekre, továbbá máj-, lép-, általán mirigy-daganatokra, nehéz hallás, idült szemzajok és ivarszervi bántalmak ellen.

Az utazásra ajánlható Budapest-pécsi vasut, vagy déli vasut budapest-kanizsa-barcsi vonala, állomás Pécs, alföldi vasut Eszéken Át Villányig, Mohács-pécsi vasut, állomás Villány, Távirda és pósta-állomás.

Bővebb tudósi ást a legnagyobb készséggel Dr. HELLER JÓZSEF rendes fürdő-orvos nyújt.

Harkány, 1885.

A fürdőigazgatóság.

Harkányi gyógyfürdő

KIALLITÁS

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

A FOLYÓ ÉRTI ORSZÁGOS KIALLITÁS ALKALMÁBÓL

1. YAZI KÜRÜT NO. BUDAPESTEN és YAZI KÜRÜT 63.

SAJÁT ÉRŐLŐN ÉS GÉPRA ÉPÍTETT BELTÉRSÉGEIBEN.

RENDEZETT BE.

meljnek szíves meglátásukra

szé az érdeklődők

hivatnak.

1885

KIALLITÁS

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

fűszerkereskedésben

mindenfélé

friss GYÜMÖLCS

továbbá tej és vaj kapható.

Ugyszintén nálam megrendelhető Hamburgból

minden minőségű kávé

minta szerint a lehető legjutányosabb árak mellett.

Scheibner János

Ó-posta- és Kazinczy-utca sarkán.

A legszebb és legjobb kiállítási emlék!

Arczképes zsebkendők!

Ő Felsegeik a király és királyné, ő fensegének Rudolf trónörökösnek és Stefania trónörökösnek, Gróf Zichy Jenőnek, valamint Matlekovics államtitkárnak arczképével és az 1885. országos kiállítás képeivel ellátva

csak 20 krért

kapható egyedül csak

Polensky Gyula

uri dívat és fehérménű üzletében

Budapest, váczi-utca 22-ik sz.

Ingek, nyakkravatók, zsebkendők, harisnyák, angol és francia gyártmányok gazdag raktára a legolcsóbb árak mellett.

A legszebb és legjobb kiállítási emlék!

Mária-Celli

Gyomor-Cseppek,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bantalmi ellen és felülmulhatlan az étvagy hiány, gyomor gyengeség, roszszagú lehellet, szelek, savanyú felbőfűgés, kolika, gyomorhurut, gyomorgégés, huygkőképződés, tulságos nyalkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főfajás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörccs, szék-szorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által; gilisztá, lép- és májbetegség, aranyeres bantalmak ellen.

Egy üvegcse ára használati utasítással együtt **35 kr.**
Központi szétküldési raktár nagyban s kicsinyben

BRADY KÁROLY,

„az őrangyalhoz“ ezimzett gyógyszerárában Kremzierben, Morvaországban.

Kapható Pécsen: Kovács M., Sipőcz István, Balázs urak és az Irgalmasok gyógyszerárában. S a don: Keller N. urak. Pécs váraán: Dvorszky Béla gyógyszerárában. Szászvár: Baltha László gyógyszer. 26—1. 1061

NAGY

PÉNZSORSOLÁS.

500,000 márkát

mint Igenagyobb nyereményt nyújtja a legegyszerűbb esetben Hamburg állam által garantírozott pénz-sorsolása, illetve

1 díjnyer. á. m. **300000**

1 200000

2 100000

1 90000

1 80000

2 70000

1 60000

2 50000

1 30000

5 20000

3 15000

26 10000

56 5000

106 3000

253 2000

512 1000

818 500

31720 145

16990 300 200

150, 124, 100, 94.

67, 40 20.

Ezen összesen 50,500 nyereményt hét osztályban öt hónap alatt biztisan eldöntésre kerül.

Ezen legújabb Hamburg állam nagy kormánya által engedélyezett és az összes államvagyonnal garantírozott nagy pénz-sorsolás 100,000 sorsjegyre, tartalmaz melyekből 50,500 sorsjegy tehát több mint a féle az ide oldalt jegyzett nyereményekkel hét osztályban folytatólagosan sorsolás alá kerülnek. Sorsolás alá bocsátott összesen vagyon

9.550.450 márká.

E nagy pénz-sorsolásban kisorsolándó nyeremények dus tartalma, valamint a pontos nyeremény-kifizetés iránti lehető legnagyobb garancia e sorsolásnak mindenütt a legnagyobb kedveltséget biztosítja. E sorsolás a terv határozmányai szerint külön és ezéla kinevezott vezérigazgatóság által intéztetik és az egész vállalat az állam által ellenőriztetik.

E pénz-sorsolásnak lényeges előnye abból áll, hogy az összes 50500 nyeremény már néhány hónap alatt és pedig az egész hét osztály biztisan kisorsoltatik.

Az első osztály főnyereménye 50 ezer márká, em-lkedik a második osztályban 60,000 márkára, a harmadik 70 ezer, a negyedik 80 ezer, az ötödik 80 ezer, a hatodik 100,000, a hetedik esetleg 500,000, de mindenesetre 300,000 200,000 márká stb. stb.

Ezen pénz-sorsolás eredeti sorsjegyeknek eladására az alóírt kereskedelmi cég lett megbízva s kéretnek mindazok kik az eredeti sorsjegyek megvásárlásánál részt venni szándékoznak hogy megrendeléseiket közvetlenül e céghez küljék.

A tisztelt megrendelők kéretnek, hogy a megfelelő összegeket osztr. m. papírpénzben, vagy postabélyegben küljék. — A pénzt postautalványval is lehet küldeni, vagy kívánatra postautalvétellettel is küldetnek sorsjegyek

Az első osztályu nyereményhuzáshoz 1 egész ered. sorsj. csak frt 350 o. é. 1 fél " " " frt 175 o. é. 1 negyed " " " frt 90 o. é.

Mindenki az államcímmerrel ellátott eredeti sorsjegyet kap és egyttal a hivatalos sorsolási tervet, melyből minden bővebb nyereményhuzás, a huzás napja és a különböző osztályok betétei meg tudhatók, a huzás után azonnal a megrendelő a hivatalos, az állam címmerével ellátott nyeremény-lajstromot kapja, mely pontosan a nyereményeket és az illető nyerő számokat tartalmazza.

A nyeremények kifizetése természetesen pontosan államgaranciával történik. Ha netalán a megrendelő nem volna melegegedve a sorsolási tervvel,

akkor készséggel visszavesszük a sorsjegyeket huzás előtt s visszafizetjük az összeget. Kívánatra előre is beküldjük ingyen a sorsolási tervet betekintés végett.

Mintán ezen új nyereményhuzáshoz számos megrendelést várunk, hogy ezek pontosan teljesíthetők legyenek, kérjük a megrendeléseket lehető legkorábban mindenesetre azonban

1885. május 30-ika előtt

az alóírt fősorsolás! irodához közvetlenül elküldeni.

Valentin & Co.

Hamburg, Königstr. 36—38.

Mindenki nálunk abban az előnyben részesül, hogy a sorsjegyeket közvetlenül és minden közvetítő mellőzésével vásárolhatja, ennél fogva nemcsak a hivatalos nyeremény-lajstromot kapja a lehető legrövidebb idő alatt felszólítás nélkül, hanem az eredeti sorsjegyeket is a természetben megállapított áron minden fölfizetés nélkül.

Az első osztályu nyeremény-huzás

f. é. június 10-ikére

állapított meg hivatalosan.

BUDAPEST, KOTZÓ PÁL üő-i-út 8. sz.

Tessék megtekinteni gépraktáromat!!

nem csalo külsejü fényezett „kiállitási gépek,“ hanem eladásra szánt gépek vannak felállitva.

!! Különös figyelemre méltók !!

R. GARRETT & SON

COMPOUND

gőzmozgonyait

40% tüzelőanyag

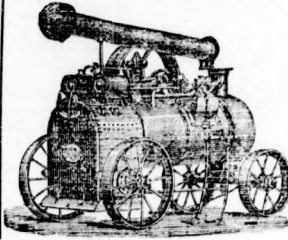
takarítással.

R. GARRETT & SON

kitünő gőzmozgonyai,

könnyen hozzáférhető, kiváló szilárd tartányok nélkül hajlított fedelü tüzzekrényvel.

Leszállított árak.

Tessék megtekinteni gépraktáromat!!

hol a gyakorlatban legjobbnak elismert gépek kiválasztatokat, megvehető és azonnal átvehető.

!! Különös figyelemre méltók !!

R. GARRETT & SON

világhírü cseplői,

szab. 4-szer fordítható aczel

dobsínekkel. Többet és jobban dolgozni egy gyártmány sem képes.

JARGANYCSEPLŐI

tisztító szerkezet és a nélkül

kapcsolatban Kotzó-fele

szabad

harangjargányokkal

stb. stb.

Kedvező fizetési feltételek

Alkalmos megbizottat keres a **ROSENTHAL E. S. örökösei** zajtalan gördülő redőny gyár Bécs, Kärnthnerstrasse Nr. 14.

HOFFMANN KÁROLY

asztalos-műhelye és bútortraktára

PÉCSETT, Ó-Pósta-utca 12-ik szám.

Mindenféle (saját gyártmányu)

politurozott, fényezett es konyha-butorok, szőnyeges es vas-bútorok, tükrök s ablak függöny-tartók raktárával.

Thonet-féle hajlított faju nád vagy fa-ülökéjü székek eladása

Teljes stilszerű butorzatok, mindenféle asztalos munkák es javítások elvállaltatnak.

Butor-csomagolás es szállitás minden irányban.

Árjegyzékek ingyen kaphatók.

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen.

Erdem-éremmel kitüntetett

SCHULHOF KÁROLY ROBERT, Manchesteri lakos által feltalált és

osztrák császári kizárólagos magyar kir. szabadalmat nyert

Szopiana-Szájszesz

Hatása:

1. Szopiana-szájszesz a száj- és orrüregnek (odvas vagy műfogak, dobányzás vagy bármí más okból eredő) minden büzet nyomtalanul eltávolítja.
2. Erősíti a petyhüdt foghúst és az ingó fogakat, az utóbbiaknak visszaadja természetes fehér színüket, meggyógyítja a fogköképződését, védi a fogak zománczatát és óvja a fogfájást ellen.
3. A száj- és orrüreg mindenemü súlyos (skorbutikus) bántalmait gyógyítja, üdíti és pirosítja a foghúst és edzi a nyákhártyát.
4. A már létező fogfájást eltávolítja, ha a fájó fog husa pár csepp, vízzel nem elegyített szájszeszszel megdövesítettik.
5. Dipht-ritis és más torokbajoknáligen sikeres gargarizáló szer.

Ara kicsinyben 1 üvegnek 1 frt 03kr. o.é.

Raktárak: Sipőcz István gyógyszerésznél Pécssett, Török József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb vidéki gyógyszerterben Biró János gyógyszerész úrnál Kolozsvárott.

Főraktár:

Dr. Schulhof Adolf urnál Pécssett.

Több mint 800 elismerő bizonyítványok orvosi tekintélyektől előmutathatók.

PACHER E.

Pécssett, Széchényi-tér 17-ik számú bazár alatt.

Ajánlja dusan felszerelt

nagy választéku raktárát

a legjobb minőségü női és férfi utazó bőröndökből, utazó kezi táskák és nyakba vető táskákból, Plaid szijakból

utazásra teljesen berendezett kezi táskákból

utazó tükrök, haj, ruha és fogkefékből mindennemü fésűkből, szarv es teknősbéka hajtűkből, divatos melltűk, nyakkendők, tük és medálionokból, ing és manchett gombokból, női legyezőkből esőernyők és férfi napernyők, sétatálcákból, utazó tentatartókból, mindennemü illatszerek és szappanokból, fogpor, fogszappant és szájvizekből, pomade és hajolajokból, díszes női kezi kosarakból, szófavizkészítő gépekből, hintaágyakból, zink gyermek kádakból, nagy fürdő és ülő kádakból és gumi labdákból a legjutányosabb gyári árakban.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Kiváló tisztelettel

Pacher E.